

Nieuwsbrief

De stand van zaken

In dit nummer:

De stand van zaken 1

EcoXperience 1

Woordvoorders 2

Leerpaden Vught 2

Blog 2

Op verschillende scholen zijn project-groepleden, basisschoolleerkrachten en studenten druk bezig met het opzetten en uitvoeren van verschillende NME activiteiten. Zo wordt op basisschool 't Sparrenbos gewerkt aan het opzetten van een leerlijn natuuronderwijs met maar liefst 28 buitenactiviteiten. Studenten van Hogeschool HAS Den Bosch brengen de omgeving van de school in kaart. De uiteindelijke exacte invulling wordt gedaan door PABO studenten van de Fontys Pedagogische Opleidingen Den Bosch die stage lopen bij 't Sparrenbos.

In de winterperiode is de buitenactiviteit 'Dieren in de Winter' uitgevoerd op basisschool Paus Joannes. De activiteit, ontwikkeld en uitgevoerd door PABO studenten was een groot succes. Daarnaast lopen er projecten op 't Wikveld, Wittering.nl en De Haren. Ook worden er voor verschillende basisscholen inventarisaties van de omgeving uitgevoerd door studenten van Hogeschool HAS Den Bosch, zie verderop in deze nieuwsbrief.

- Documenten worden beheerd binnen de internetomgeving 'livelink'. Inlogcodes worden via de mail verspreid.
- Deze nieuwsbrief wordt uitgegeven in het kader van het KIGO project "natuuronderwijs anders". Voor vragen over het project kunt u contact opnemen met de projectleider Arianne Kreggemeijer: dia@hasdb.nl

EcoXperience projecten van start

Twee groepen eerstejaars studenten Toegepaste Biologie van Hogeschool HAS Den Bosch zijn gestart met een Ecoxperience project, een monitings- en inventarisatieproject. Beide projecten richten zich op het in kaart brengen van mogelijkheden voor natuureducatie in de omgeving van enkele Bossche basisscholen. Eveline Heynen, Lizanne Jeninga en Elize Kleibeuker zijn in opdracht van

Wittering.nl in de Groote Wielen de omgeving van deze school in kaart aan het brengen. Wat is er, in deze nog nieuwe wijk, al te vinden aan natuur? En hoe kan dit ingezet worden tijdens buitenactiviteiten? Mike van Ham, Robin Thijsen en Jeroen van Bockel zijn bezig met het inventariseren van het Westerpark. Dit park is interessant voor buitenactiviteiten van basisscholen in Den Bosch West.

Woordvoerders van het Bossche Broek

Op een zonnige dag in maart hebben 30 vrijwilligers van Staatsbosbeheer een laatste trainingsbijeenkomst gehad. Doel van deze training was om hen voor te bereiden op het begeleiden van kinderen tijdens de uitvoering van de educatieve programma's 'Expeditie Moerasdraak' en 'Woordvoerders van de Natuur'. Als ervaringsdeskundige en mede-ontwikkelaar van het educatieve programma Woordvoerders, heeft Margreet ter Horst van Hogeschool HAS Den Bosch, op enthousiaste wijze de vrijwilligers voorbereid. Door de samenwerking met Staatsbosbeheer, onder leiding van boswachter Janneke de Groot, is dit een mooie kruisbestuiving, mogelijk gemaakt door het Natuuronderwijs Anders project. Woordvoerders van de Natuur is een uniek

en leerzaam programma. De leerlingen ontdekken de natuur op een manier die bij hen past door het uitvoeren van onderzoekjes en inzetten van hun zintuigen. Na afloop presenteren de leerlingen hun bevindingen. Zij laten hun stem horen en zijn 'woordvoerders van de natuur'.

Scholen die zich willen aanmelden voor Woordvoerders in het Bossche Broek kunnen dat doen door een email te sturen naar Janneke de Groot (Je.groot@staatsbosbeheer.nl).

Op 18 april a.s. vind de feestelijke opening plaats van de nieuwe educatieve programma's in het Bossche Broek.

Bezoek projectgroep Demo Leerpad Vught

Om een beter beeld te krijgen van wat er allemaal komt kijken bij het opzetten en uitvoeren van een natuurleerpad, hebben op woensdag 4 april enkele betrokkenen van het project Natuuronderwijs Anders een bezoek gebracht aan het natuurleerpad in Vught. Elly Vermaat heeft enthousiast uitgelegd hoe zij te werk is gegaan bij de educatieve natuurroutes op verschillende locaties in Vught. Deze

routes zijn beschikbaar voor Vughtse basisscholen. Vervolgens ging de groep zelf in het natuurgebiedje de Kwebben een deel van het natuurleerpad uittesten. Een inspirerende middag waarbij de groep tot nieuwe, bruikbare inzichten en ideeën is gekomen die toegepast kunnen worden in lopende projecten bij Bossche basisscholen!!

Blog Natuuronderwijs Anders

Wil je op de hoogte blijven van de laatste nieuwtjes van het project bekijk dan de blog van 'Samen aan de slag met natuuronderwijs anders'.

<http://natuuronderwijsanders.wordpress.com/>